

Jegyzőkönyv
a Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat
2022. január 28-án megtartott üléséről

Az ülés helye: Budapest, I. Kapisztrán tér 1., I. emeleti tárgyaló

Az ülés kezdete: 10⁰⁰

Az ülés vége: 11⁰⁰

Jelen voltak: Farkas Márta, elnök
Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes, elnökhelyettes
Kereszthidi György, képviselő

A Hivatal részéről: Lipták Noémi, testületi ügyintéző

Farkas Márta, elnök: megállapította, hogy a testület három fővel határozatképes, és megnyitotta az ülést.

Szavazásra bocsátotta a jegyzőkönyv hitelesítő személyére, valamint a napirendre vonatkozó javaslatot.

1/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 2022. január 28-i ülés jegyzőkönyv hitelesítőjévé Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes elnökhelyetteset választja meg.

(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

2/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 2022. január 28-i ülésének napirendjét az alábbiak szerint határozza meg:

1. Beszámoló programokon való részvételről, valamint programok megszervezéséről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

2. Egyeztetés együttműködési lehetőségekről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

3. Tájékoztató vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítéséről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

4. Egyebek

(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

1. napirendi pont: Beszámoló programokon való részvételről, valamint programok megszervezéséről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

Farkas Márta, elnök: 2021. december 11-én Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat 2021. december 11-én „Görög-Bolgár Est a Máraiban” címmel zenés programot szervezett az I. kerületi Márai Sándor Művelődési Házban. Az eseményen fellépett a bolgár Malko Teatro színház a „Az ismeretlen csillag Kurt Weill” c. koncertjével, valamint „A mai magyarországi görög zene kialakulása” címmel Cleo Mitilineou énekművész, valamint a Zeys és barátai zenekar léptek fel.

Önkormányzatuk a rendezvényen filmfelvételeket, valamint riportokat készített bolgár részről Dóczi Dimitrova Evelina nemzetiségi elnökkel és Hadzsikosztova Gabriella színésznővel, görög részről pedig Nikákisz Szofoklész nemzetiség elnökkel és Zeys Angelidisz Vaszilisz görög népzeneessel. A rendezvényről készült felvételek megtekinthetők a Kavicsok 24 Youtube-csatornán az alábbi címekkel: „Sokszínű kultúrák Budavárban” – interjú Dóczi Dimitrova Evelinával, „Nyelvek és kultúrák a művészetben” – interjú Hadzsikosztova Gabriellával, „Őrizzük a görög gyökereinket” – interjú Nikákisz Szofoklészszel, „Két hazám van” – interjú Zeys Angelidisz Vaszilisszel. Kérte, hogy a képviselő-testület fogadja el a beszámolót.

„A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2021. december 11-én a Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat által megrendezett „Görög-Bolgár Est a Máraiban” című zenés programról, melyhez az Önkormányzat filmfelvételek és riportok készítésével járult hozzá, melyek elérhetők a Kavicsok 24 Youtube-csatornán.”

3/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2021. december 11-én a Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat által megrendezett „Görög-Bolgár Est a Máraiban” című zenés programról, melyhez az Önkormányzat filmfelvételek és riportok készítésével járult hozzá, melyek elérhetők a Kavicsok 24 Youtube-csatornán.
(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

Farkas Márta, elnök: 2021. december 17-én Önkormányzatuk a Saxlehner András Egyesülettel, a Viadukt Alapítvánnyal, az Újbudai Német Nemzetiségi Önkormányzattal és az Őrmezei Közösségi Házsal közösen az Őrmezei Közösségi Házban Saxlehner András emlékére emlékkiállítás szerveztek, amely az egykori gyógyvíz kutató- és forgalmazó munkásságát, életét és az általa Őrmezőn felfedezett forrásvizeket eredeti felvételekkel és kordokumentumok mutatja be, amelyek vizeket ma is forgalmaznak. Az eseményről tudósított a Karc Rádió, a Spirit Rádió, a az Open Air Rádió, a Képes Tükör blog, a Bónum Tv és a Kavicsok 24 Youtube-csatorna is. A Kavicsok 24 Youtube-csatornán a felvétel „Saxlehner Emlékkiállítás” címmel érhető el. A költségekhez Önkormányzatuk együttműködési megállapodás keretében 90 000 Ft-tal járult hozzá.

Kérte, hogy a képviselő-testület fogadja el a beszámolót.

„A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2021. december 17-én a Saxlehner András Egyesülettel, a Viadukt Alapítvánnyal, az Újbudai Német Nemzetiségi Önkormányzattal és az Őrmezei Közösségi Házszal közösen Saxlehner András emlékére megszervezett emlékkiállításról, amely az egykori gyógyvíz kutató- és forgalmazó munkásságát, életét és az általa Őrmezőn felfedezett forrásvizeket mutatja be.”

4/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2021. december 17-én a Saxlehner András Egyesülettel, a Viadukt Alapítvánnyal, az Újbudai Német Nemzetiségi Önkormányzattal és az Őrmezei Közösségi Házszal közösen Saxlehner András emlékére megszervezett emlékkiállításról, amely az egykori gyógyvíz kutató- és forgalmazó munkásságát, életét és az általa Őrmezőn felfedezett forrásvizeket mutatja be.

(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

Farkas Márta, elnök: 2022. január 19-én részt vettek a XVI. kerületben a Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért Alapítvány, a Budapest Főváros XVI. kerületi Német Önkormányzat és Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata által a magyarországi németység 1946. január 19-én megkezdett kitelepítéséről szóló megemlékezésén. Az eseményen sor került az R. Törley Mária szobrászművész által készített emlékmű ünnepélyes átadására. Ünnepi beszédet mondott: Szalay-Bobrovniczky Vince civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Johannes Haindl, Németország nagykövete, Ritter Imre, az Országgyűlés német nemzetiségi képviselője, Szatmáry Kristóf országgyűlési képviselő, Kovács Péter polgármester. Áldást mondott: Balog Zoltán, a Magyarországi Református Egyház Dunamelléki Egyházkerületének püspöke, Dr. Varga Lajos váci segédpüspök, r.k., Gáncs Péter nyugalmazott evangélikus püspök.

Farkas Márta elnök és Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes elnökhelyettes koszorút helyezett el az emlékműnél.

Kérte, hogy a képviselő-testület fogadja el a beszámolót.

„A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2022. január 19-én a Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért Alapítvány, a Budapest Főváros XVI. kerületi Német Önkormányzat és Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata által a magyarországi németység 1946. január 19-én megkezdett kitelepítéséről szóló megemlékezésről, melyen sor került az R. Törley Mária szobrászművész által készített emlékmű ünnepélyes átadására.”

5/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2022. január 19-én a Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért Alapítvány, a Budapest Főváros XVI. kerületi Német Önkormányzat és Budapest

Főváros XVI. kerületi Önkormányzata által a magyarországi némettség 1946. január 19-én megkezdett kitelepítéséről szóló megemlékezésről, melyen sor került az R. Törley Mária szobrászművész által készített emlékmű ünnepélyes átadására.
(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

2. napirendi pont: Egyeztetés együttműködési lehetőségekről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

Farkas Márta, elnök: Önkormányzatuk részt vett a 2022. január 21-én a Vízivárosi Klubban a Kézfogás Testvérvárosi Egyesület által szervezett megbeszélésen, melyen jövőbeli együttműködési lehetőségekről egyeztettek a Budavári Önkormányzattal, a Budavári Lengyel Önkormányzattal és a Budapest I. Kerület Budavári Polgárőr, Önkéntes Tűzoltó, Egészség-, és Természetvédő Egyesülettel.

Elhangzott, hogy milyen népszerűek az Önkormányzatuk által megszervezett színes kulturális programjok (filmek, kiállítások, zenés rendezvények), és hogy a testvérvárosi kapcsolatok előmozdítására további lehetőségeket látnak pl. Regensburggal, Varsóval is.

Kérte, hogy a képviselő-testület fogadja el a beszámolót.

„A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2022. január 21-én a Vízivárosi Klubban tartott egyeztetésen, melyen jövőbeli együttműködési lehetőségekről egyeztettek a Budavári Önkormányzattal, a Budavári Lengyel Önkormányzattal, a Budapest I. Kerület Budavári Polgárőr, Önkéntes Tűzoltó, Egészség-, és Természetvédő Egyesülettel és a Kézfogás Testvérvárosi Egyesülettel.”

6/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete úgy határoz, hogy elfogadja Farkas Márta elnök beszámolóját a 2022. január 21-én a Vízivárosi Klubban tartott egyeztetésen, melyen jövőbeli együttműködési lehetőségekről egyeztettek a Budavári Önkormányzattal, a Budavári Lengyel Önkormányzattal, a Budapest I. Kerület Budavári Polgárőr, Önkéntes Tűzoltó, Egészség-, és Természetvédő Egyesülettel és a Kézfogás Testvérvárosi Egyesülettel.

(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

3. napirendi pont: Tájékoztató vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítéséről

Előterjesztő: Farkas Márta
elnök

Farkas Márta, elnök: az Önkormányzat mindhárom képviselője határidőben – 2022. január 31-ig - leadta a saját és a hozzátartozója kitöltött vagyonnyilatkozatát.

Kérte a Testületet, határozatban rögzítsék a törvényi előírásoknak való megfelelés tényét.

7/2022. (I. 28.) BNNÖ sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete megállapította, hogy 2020. január 31-ig:

Farkas Márta

saját

Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes

saját + 1 hozzátartozó

Kereszthidi György

saját

eleget tettek 2022. évi vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségüknek, leadva saját és hozzátartozóik vagyonyilatkozatát, a vagyonyilatkozatok nyilvántartásával és ellenőrzésével megbízott képviselőknek.

(3 szavazatból 3 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett ELFOGADVA)

Egyebek nem lévén az Elnök megköszönte a részvételt és az ülést bezárta.

Budapest, 2022. január 28.

Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes
jegyzőkönyv-hitelesítő

Farkas Márta
elnök

VÍZKUTATÁS

6/2022.(1.26.)
BNS és. Galaktikon

125

éves a „Hunyadi János”
keserűvíz telep

120

éves a
„Hunyadi János”
keserűvíz
exportálása

1989. 2
Különszám

Ki volt Saxlehner András?

Élete: Kőszeg, 1815. február 19. – Bécs, 1889. május 24.)

ipari kereskedő, ásványvízforrás tulajdonos;

Buda környéki keserűvíz-források felfedezője és első tulajdonosa.

1862-ben fedezte fel a budai keserűvíz-forrást, amelyet elemeztetett.

1863-ban megalapította és híressé tette a Hunyadi János keserűvíz-telepet.

Halála évében már évente 6 millió üveg Hunyadi János keserűvizet hozott forgalomba idehaza és külföldön egyaránt. Halála után üzleti tevékenységét felesége folytatta tovább. Halálát tüdőgyulladás okozta. A keserűvizet szolgáltató medence sajnos a 2000-es évekre a szabályellenes beépítettség miatt használhatatlanná vált.

Sírja az Új köztemetőben található. Vagyonát és hírnevét azonban annak a véletlennek köszönhette, hogy 1862-ben betért üzletébe posztót rendelni egy budaörsi parasztember, aki elpanaszolta neki, hogy tehéntenyésztéssel foglalkozik, de a legelőn ásatott kút vize használhatatlan, keserű, a teheneknek „hasmenésük” van tőle. Saxlehnernek ez szöveget ütött a fejébe és analizáltatta a vizet. Kiderült, hogy igen magas a glaubersó tartalma, kitűnő minőségű gyógyvíznek számít az emésztési problémákkal küzdők számára.

Megvásárolta a területet és újabb kutakat ásatott, 1863-tól pedig Hunyadi János márkánév alatt nagy sikerrel forgalmazni kezdte a gyógyvizet. 1886-ban palacktöltő gépet szabadalmaztatott, majd 1888-ban saját költségén 2,5 km hosszú vasúti vágányt építtetett a Kelenföldi pályaudvarig, mivel a már nem csak hazai, hanem a világszerte is egyre növekvő igényeket a legkorszerűbb megoldásokkal tudta csak kielégíteni.

Képviseleti irodákat nyitott Londonban, Párizsban, New York-ban is. Itt a Wall Street egyik felhőkarcolóján hatalmas hirdetés népszerűsítette a Hunyadi János keserűvizet.

Hunyadi János

Natürliches

Bitterwasser.

Das
weltberühmte
Abführmittel.

„Ein sehr wertvoller Bestandteil des internationalen Arzneibuchens. Diese Güter sind prompt zu Erfolge.“ (Vishnov)

Seit über
50 Jahren
bewährt.

Unentbehrlich
in jedem
Haushalte.

In Tausenden Attesten aus ärztlichen Kreisen aller Länder wurden die großen Verdienste dieses Heilmittels anerkannt.

Ein Versuch
gewinnt stets
neue Freunde.

Sachverständige

HUNYADI JÁNOS

natürliches
Bitterwasser

[illegible]

Das kleine Fläschchen bei antihelminthischer Therapie wurde seit Erscheinen in den *Annalen* und *Archiv für Schiffs- und Grenzkrankheiten* in den verschiedensten Ländern verwendet.

Es folgen je eine Würfelwurfauflage und je drei Auslöcher.

Ki volt Saxlehner András?

(Élete: Könyreg, 1815. február 19. – Bécs, 1889. május 24.)

nagykereskedő, ásványvízforrás tulajdonosa;

a Buda környéki keserűvíz-források felfedezője és első tulajdonosa.

1862-ben fedezte fel a budai keserűvíz-forrást, amelyet elnevezett.

1863-ban megalapította és híressé tette a Hunyadi János keserűvíz-telepet.

Halála évében már évente 6 millió liter Hunyadi János keserűvizet hozott forgalomba idehaza és külföldön egyaránt. Halála után üzleti tevékenységét felesége folytatta tovább. Halálát tüdőgyulladás okozta. A keserűvizet szolgáltató medence sajnos a 2000-es években a szabályellenes beépítettség miatt használhatatlanná vált.

Sírja az Új köztemetőben található. Vagyis az és hírnevét azonban annak a véletlennek köszönhetjük, hogy 1862-ben belélt látlehetőségét rendelni egy budai parasztnak, aki elpanaszolta neki, hogy tehértényésével foglalkozik, de a legelőn ásatott kút vize használhatatlan, keserű, a teheneknek „hasmenésük” van tőle. Saxlehnernek ez szöveget ütött a fejébe és elemezte a vizet. Kiderült, hogy igen magas a glauber-só tartalma, kitűnő minőségű gyógyvíznek számít az emésztési problémákkal küzdők számára.

Megvásárolta a területet és újabb kutakat ásatott, 1863-tól pedig Hunyadi János márkanév alatt nagy sikerrel forgalmazni kezdte a gyógyvizet. 1886-ban palacktöltő gépet szabadalmaztatott, majd 1888-ban saját költségén 2,5 km hosszú vasúti vágányt építtetett ki a Kelenföldi pályaudvarig, mivel a már nem csak hazai, hanem a világszerte is egyre növekvő igényeket a legkorszerűbb megoldásokkal tudta csak kielégíteni.

Képviseleti irodákat nyitott Londonban, Párizsban, sőt New York-ban is. Itt a Wall Street egyik felhőkarcolóján hatalmas hirdetés népszerűsítette a Hunyadi János keserűvizet.

ÖRMEZEIKÖRZŐ

URBACT

A Buda környéki kiserülő-fürők felfedezése és első felajánlása
1862-ben kapta fel a Buda kiserülő-fürőit, amelyeket elhelyeztek.

1863-ban megalapította és híressé tette a Hunyadi János Keresztívérség-párt.

[illegible][illegible]

Phylogénia a területet az újabb kutatás határozták meg. 1883-ban pedig Hampel és Kerner munkájuk alatt nagy sikerrel fuggatott kezdte a gyökérítést. 1886-ban a palackoltatott gyökér határozatokat, majd 1888-ban az új határozat 2,5 km hosszú vasúti pályát építették ki a Kárpátok pályaudvarig, mivel a más nem csak határ, hanem a világban is egyre növekvő igények a helyszínről a földrajzi határ határ határ.

HUNYADI JÁNOS

TERMÉSZETES HASHAJTÓ

KESERŰVÍZ

**nélkülözhetetlen
a háztartásban!**

ÉLPAK Rt. 3200 Gyöngyös Pf. 30. Tel/Fax.: 37/316-480

Meghívó

"Elrabolták legfőbb kincsünket,
a szabadságunkat, ugyanis az volt a
bűnünk, hogy mi német hangzású
névvel születtünk!"

Borghoffer Róbert

Időpont: 2022. január 19., 15 óra
Helyszín: 1163 Budapest, Sashalmi sétány
Megközelítés: a Romhány utca felől

A Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért
Alapítvány, a Budapest Főváros XVI. kerületi
Német Önkormányzat és Budapest Főváros XVI.
kerületi Önkormányzata szeretettel meghívja Önt
a magyarországi németesség XX. századi tragédiáját
bemutató, R. Törley Mária szobrászművész által
készített emlékmű ünnepélyes átadására.

Peter Illikó

Péter Illikó
elnök, N.O.

Kristóf Szatmári

Szatmári Kristóf
országgyűlési képviselő

Péter Kovács

Kovács Péter
polgármester

A második világháborút követően tömegesen
hurcolták el a civil lakosságot hazánkból a
Szovjetunióba kényszermunkára.
1945-ben Sashalomról közel 150, a mai XVI. kerület
területén élő, sok esetben német gyökerekkel bíró
lakost kényszerítették malenkij robotra.
1946. január 19-én pedig megkezdtek a
magyarországi németek kitelepítését a kollektív
bűnösség elve alapján.

ÜNNEMI BESZÉDET MOND:

Szalay-Bobrovniczky Vince
civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes
államtitkár

Johannes Haindl
Németország nagykövete

Ritter Imre
az Országgyűlés német nemzetiségi képviselője

Szatmári Kristóf
országgyűlési képviselő

Kovács Péter
polgármester

ALDÁST MOND:

Balog Zoltán
a Magyarországi Református Egyház
Dunamelléki Egyházkerületének püspöke

Dr. Varga Lajos
váci segédpüspök, r.k.

Gáncs Péter
nyugalmazott evangélikus
püspök

Készült a Művészeti és Kulturális Bizottság és a Sashalmi Sétány Alapítvány Zrt. támogatásával

Die Stiftung für die Kultur der deutschsprachigen
Ungarn, die Selbstverwaltung der deutschen
Minderheit im XVI. Stadtbezirk, die Stadtverwaltung
im XVI. Bezirk der Hauptstadt Budapest laden Sie
herzlich zur feierlichen Übergabe des von der
Bildhauerin Maria R. Törley erstellten Denkmals
über die Tragödie des XX. Jahrhunderts der
Deutschen in Ungarn ein.

Peter Illikó

Illikó Péter
Vorsitzende

Kristóf Szatmári

Kristóf Szatmári
Parlamentsabgeordneter

Péter Kovács

Péter Kovács
Bürgermeister

Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde aus Ungarn die
Zivilbevölkerung, oft mit deutschen Wurzeln,
massenhaft zur Zwangsarbeit in die Sowjetunion
deportiert. Fast 150 Menschen aus Sashalom,
beziehungsweise aus dem heutigen XVI. Stadtbezirk
waren betroffen.

Am 19. Januar 1946 hat die Vertreibung der
Ungarndeutschen aufgrund des
Kollektivschuldprinzips begonnen.

FESTREDNER:

Vince Szalay-Bobrovniczky
Stellvertretender Staatssekretär für zivile und
gesellschaftliche Angelegenheiten

Johannes Haindl
Botschafter der Bundesrepublik Deutschlands

Imre Ritter
Parlamentsabgeordneter der Ungarndeutschen

Kristóf Szatmári
Parlamentsabgeordneter

Péter Kovács
Bürgermeister

SEGEN SAGEN:

Zoltán Balog
Bischof des Diözesanbezirks der Donaugegend
der Reformierten Kirche in Ungarn

Dr. Lajos Varga
r. k. Weihbischof aus Waitzen

Péter Gáncs
Evangelischer Bischof
im Ruhestand

Einladung

"...Unseren kostbarsten Schatz, unsere
Freiheit, entführt haben, unsere Sünde
war nämlich, dass wir mit deutsch
klingenden Namen geboren worden
waren!"

Róbert Borghoffer

Datum: um 15.00 Uhr am 19. Januar 2022
Ort: 1163 Budapest, Sashalmi sétány
Aus der Richtung Romhány utca

német ajkú nemzettársainkat érte megbocsáthatatlan igazságtalanság. Vajon hány ilyen emlékműnek kellene állnia szerte a Kárpát-medencében? A bácskai, bánáti németek elleni vérengzések ma már szinte névtelen áldozatainak kik állítanak kopjafát? A vajdasági 300 ezer németet vagy elűldözték vagy a legkegyetlenebb módon legyilkolták. A kárpátaljai német-ség elűzetése éppoly úrt hagyott maga után, mint a felvidéki német anyanyelvűeket sújtó Beneš-dekrétumok mélységes igazságtalansága. Sajnos ez a kegyetlen, tudatos bosszú nem kerülte el Magyarországot sem. A hazai tömeges, de szerencsére nem teljes körű kitelepítés közel 185 ezer német magyart érintett. A nemzeti öncsonkítás máig sajgó nyílt sebe ez. Testvérbosszú, az irigység és számítás káini átka.

Azonban lehet, nem ez volt a legrosszabb. A vagonok nem csak nyugatra indultak. A szovjet kényszermunka, ha lehet, még kegyetlenebb, még embertelenebb sors volt. A hazánkat megszálló kommunista hatalom, a Szovjetunió (nők tízezeréinek meggyalázása mellett), az akkori 15 milliós lakosú magyar területekről mintegy 300 ezer, túlnyomó többségben ártatlan civil, többségében német származású magyart hurcolt több éves kényszermunkára. Többek között innen Sashalomról is. 144 ártatlant, akiknek bűnük mindösszesen annyi, hogy német származásúak voltak. Igazi XX. századi rabszolgaság volt ez. Az elhurcoltak közül több 10 ezren soha nem térhettek haza. Mindezt az úgymond „civilizált Nyugat” nyílt és hallgatólagos jóváhagyás mellett.

Amíg azonban vannak és lesznek olyanok, aki emlékeznek és emlékeztetnek, akik tanítják és elmagyarázzák, hogy mi is történt, és mi nem történhet meg soha újra, addig a bűnösök nem érték el céljukat. Itt Magyarországon biztosan nem! A német-magyar együttélés évszázados értékeit nem mosta el a XX. század özönvize. Itt ma, a XXI. század harmadik dekádjában is több százezer magyar ember vallja magát részben vagy egészben német származásúnak. Hiszem, hogy számukra is üzenet ez az emlékmű: üzenet a gyökerekről, a hagyományokról, az előttünk járt nemzedékekről. Hitvallás a ma élő német magyarok önazonosságáról és hazaszeretetről.

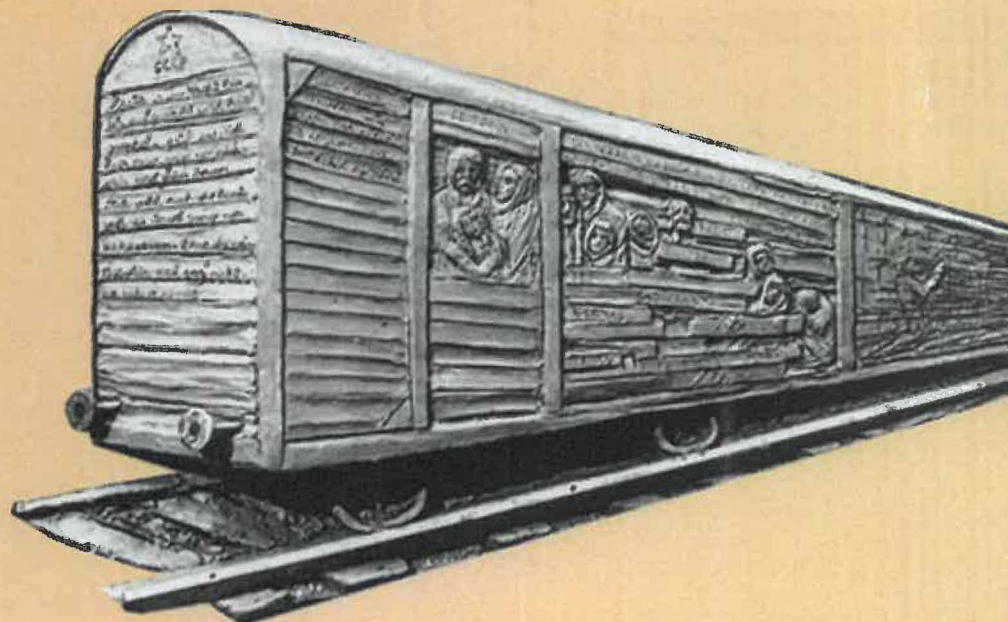
Köszönöm mindenkinek, aki föl vállalta, aki segítette ennek az emlékműnek a felállítását. Hiszem és vallom, hogy ez csak az első epizódja egy nagyobb és átfogóbb, a német-magyar ezredéves együttélését bemutató közös emlékparknak.

Isten óvja Magyarországot! Isten áldja meg magyar és német testvéreinket!

Szatmár Kristóf országgyűlési képviselő, a Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért Alapítvány alapítójának ünnepi beszéde.

Elhangzott a magyarországi németek kitelepítésének emléknapján, és a magyarországi németek XX. századi tragédiáit bemutató emlékmű felavatásának napján.

2022. január 19., Sashalmi sétány

Mi is egy emlékmű valódi üzenete? Tisztelgés, főhajtás a múlt előtt vagy útjelző a jövő nemzedékek számára? Talán mindkettő. Én azt vallom, hogy leginkább a ma emberének, az emlékművet állító nemzedéknek a viszonyulása a múlthoz és a jövőhöz egyszerre!

Az itt ma felavatandó dombormű a német ajkú magyarok XX. századi megpróbáltatásainak kíván méltó emléket állítani. Üzen ugyanakkor a jövőnek is: soha többet kollektív megbélyegzést, soha többet diktatúrát! Soha többet olyan eseményeket, olyan politikát, melyek elszakítanak, melyek szétszakítanak, egymás ellen fordítanak minket, magyarokat.

Mindezeken túl – mint az emlékmű egyik kezdeményezője – arra is szeretnék, szeretnénk kísérletet tenni a későbbiekben, hogy ugyanezen a téren felállítandó további domborművekkel bemutassuk a több mint 1000 éves német-magyar együttélés legfontosabb értékeit. Egy teljes történelmi horizontot adva e két nép, de sokszor már egy nemzet hosszúra nyúlt közös életének. Ahogy a múlt felfejtése is lépésről-lépése lehetséges, a jelenből a közelmúlt megismerésén át vezet az út a régmúlt időkbe, úgy vezet vissza minket e két nép történetébe, elsőként a huszadik század történéseibe a most felállított emlékmű.

Kik is ők, akikről ez a történet szól? Sokféleképpen lehet hívni őket. Magyarországi németek, német ajkú magyarok, magyar németek. Talán nem is csak németek: osztrákok, svájciak, németalföldiek, szászok, svábok vagy bajorok inkább. Vagy összefoglalóan csak germánok.

Ezredéves áttekintésben nem is olyan egyszerű ezt meghatározni. A magyar történelmi legendák nyelvén úgy is mondhatnám, ők voltak a magyar törzsszövetséghez csatlakozott legnépesebb törzs. A valódi nyolcadik törzs.

Ők, a német magyarok évszázadok óta hozzánk tartoztak, hozzánk tartozóknak vallották magát. Velünk éltek és velünk élnek ma is. A nagy többségük nem csak integrálódott, nem is csak asszimilálódott, de történelmi tények alapján mondhatjuk, hogy sokszor bátrabb magyar hazafiak lettek, mint sokan mások. Velünk örültek, de ha kellett, velünk haltak e hazáért. Tették mindezt úgy, hogy közben szerényen, de tudatosan számon tartották, megtartották identitásukat. Sokszor akkor is, ha már a német anyanyelvet el is veszítették. Sokan voltak és vannak ma is. Így volt ez itt, Sashalmon is. Hisz a település első szervezője, Ehmann Viktor is német származású volt, akárcsak az én dédnagymamám családja, a Gürtlerék, akik innét alig száz méterre telepedtek le a XIX. század végén, körmöcbányai németként.

Kevés olyan magyar család van, ahol egy kis családfakutatás után nem talál valaki legalább egy felmenőt német névvel.

Minden érdemük ellenére ez a név lett a bélyegük a XX. században. Amit összekötött, összeforrasztott sok száz év, azt a huszadik század traumái feltépték, kiszakították. Magyarok százezrei megaláztatásának és jogfosztásának lett az alapja egy német név vagy a német anyanyelv. Kitelepítés, kényszermunka, halál lett a jussa a magyar nemzet egy részének, mert ezt a hazát, a magyar hazát választották. Sokan felteszik azt a kérdést, hogy megtörténhetett-e volna ez a gyalázat – akárcsak a holokauszt – idegen hatalmak fegyvereinek árnyéka nélkül. A válasz talán lehetne az, hogy nem, de ez semmit nem von le az áldozatok szenvedéseinek súlyából. A XX. század nem volt kegyes az ártatlanokkal, sokszor mások bűneiért kellett vezekelniük.

A XX. század német-magyar megpróbáltatásainak sorában ez az emlékmű –talán rendhagyóként – arra is kísérletet tesz, hogy a magyarországi kitelepítések és deportálások mellett utaljon más olyan eseményekre, melyeket talán kevésbé tartunk számon, de épp oly súlyos traumák és igazságtalanságok voltak.

Kezdhetnénk e felsorolást Trianonnál, hisz ahogy sokmillió magyar anyanyelvű sem választhatta meg hazáját az első világháború után, úgy közel másfélmillió német anyanyelvű sem tehette ezt meg itt a Kárpát-medencében. Őket is úgy sodorta a történelem vihara egy másik ország területére, hogy többségük a végletekig hűséges volt Magyarországhoz. Kivéve talán egy helyet, ahol igen is elmondhatták a magyarországi németek, mit gondolnak Trianonról: ez a hely Sopron volt.

Tudjuk a népszavazás eredményét, s hogy Sopron ezért méltán kiérdemelte a Hűség Városa nevet, de ezek alapján a Hűséges jelzőt a magyarországi németek éppúgy joggal kiérdemelték, mint maga a város. Ha a soproni németek többsége hűséges maradt Magyarországhoz, akkor vajon a felvidéki cipszerek, a Beregszász környéki szászok, vagy a szatmári, bácskai vagy a bánáti svábok vajon mit választottak volna?!

Igen, sajnos a XX. század a szelídekkel sem volt kegyes. A szétszakítatás évei után jött az elűzetés kora. Nekünk, mai magyaroknak az is a felelőssége, hogy ne csak a mai Magyarország területén történt tragikus eseményekre emlékezzünk, hanem minden olyanra, ahol a velünk élő

Az utolsó túlélő Berghoffer Róbert.

*„Ezt a pár lepréselt virágot arról a területről szedtem,
ahol a mi lágerünk állt, onnan, ahol a sorstársaink pihennek,
jeltelen sírjukban. Őrizzük meg emléküket.”*

Köszönet a Bp. XVI. kerületi Német Önkormányzat tagjainak és Péteri Ildikó
elnöknek a fáradhatatlan 20 éve tartó kutatómunkájának,
dr. Hantó Zsuzsa és Kerner Anna történésznek,
a Magyarországi Németajkúak Kultúrájáért Alapítványnak és alapítóiknak,
Szatmáry Kristóf országgyűlési képviselőnek és Kovács Péter polgármesternek,
akik sokat tettek ezen emlékmű megvalósításáért,
valamint a Miniszterelnökséget Vezető Minisztériumnak,
miniszterének Gulyás Gergelynek.
Támogatásuk nélkül nem állna itt ez az emlékhely.

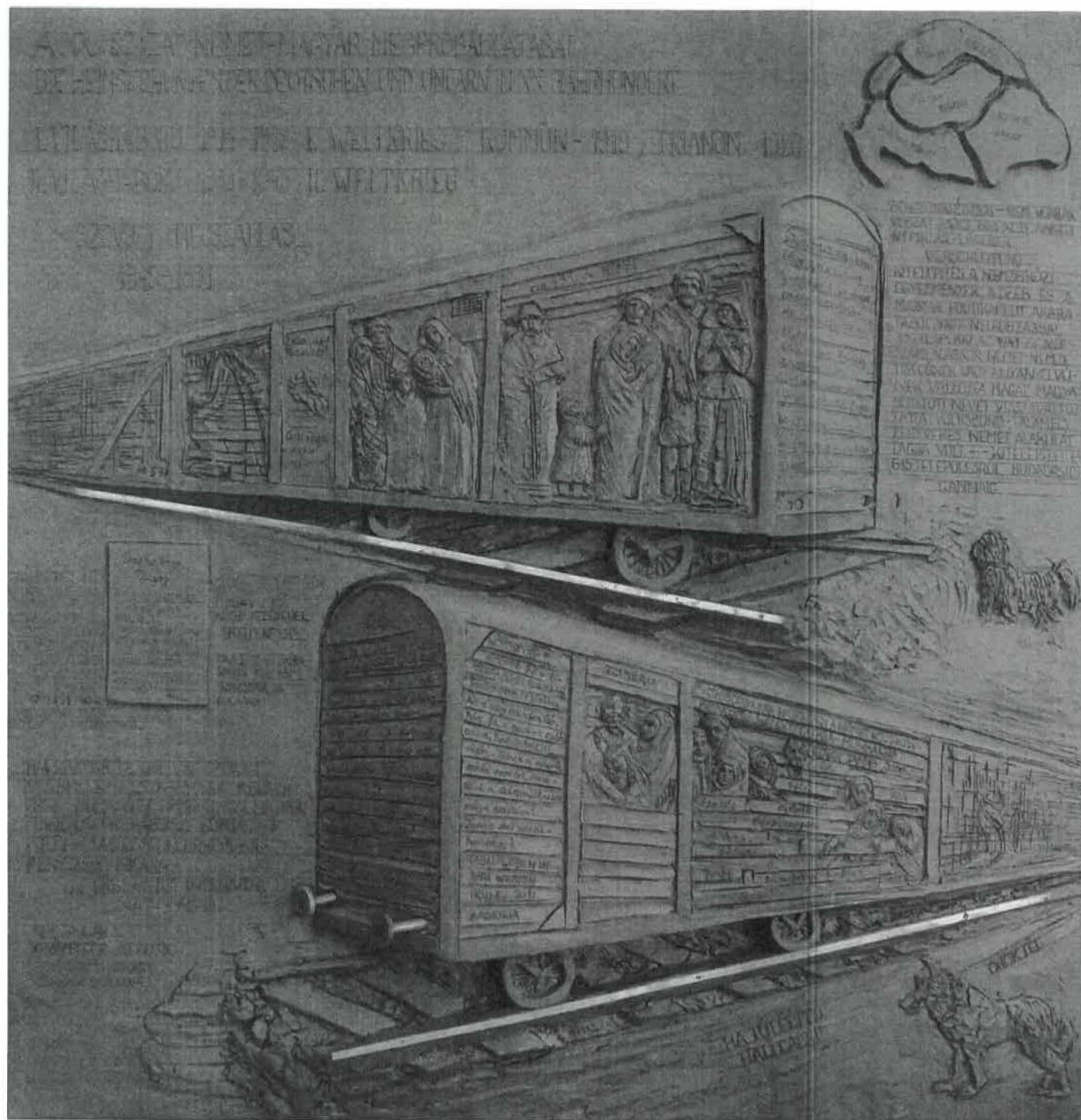
EMLEKLAP

A XX. századi német-magyar megpróbáltatásairól
R. Törley Mária szobrászművész által készített emlékmű

TRIANON
VILÁGHÁBORÚK
KITELEPÍTÉS
GULÁG

2022. január 19. Budapest XVI. kerület Sashalmi sétány 15 óra.

Keserű, panaszos a rabkenyér nékem...

Keserű, panaszos a rabkenyér nékem,
Végtelen nyúlik az én szenvedésem.
Nem hoz már enyhülést az ábrándos álom,
Megszabadulásom hosszú rabság után.
Mindhiába várom.

Bizonytalanságban telnek el az évek,
Elfut fejem felett a fiatal élet.
Nincs egy boldog emlék, csak a sötét napok,
Amikor engemet a kegyetlen vaksors
Idegenbe hajtott.

Miért is születtem erre a világra,
Ifjúkor hajnalán rám szakadt az átok,
Messze idegenben, virágtalan köves
Pusztaságban járok.

Szeretnék még hinni a szabadságban,
Jó lenne még élni a szülőházában.
Hűvös lombok alatt, virágos udvaron,
Szerető szívek közt elfeledném talán
Minden búbánatom.

Milyen különös is az emberi lélek,
Árvaságomban is a reménység éltet.
Hiába ver a sors mostoha kezekkel,
Megcsalt szívem titkon hiteget még mindig
A szebb jövővel!

Rózsás János

Sesungguhnya pada 1945 jangkitan a Gila gra bercoli nemot neva berfalsaink

American Male
 Asian Male
 Black Male
 Chinese Male
 European Male
 Gay/Bisexual Male
 Hispanic Male
 Indian Male
 Japanese Male
 Korean Male
 Latin Male
 Middle Eastern Male
 Native American Male
 Pacific Islander Male
 South Asian Male
 Southeast Asian Male
 White Male

1. **Grösz Ferenc**
 2. **Grösz Ferenc**
 3. **Grösz Ferenc**
 4. **Grösz Ferenc**
 5. **Grösz Ferenc**
 6. **Grösz Ferenc**
 7. **Grösz Ferenc**
 8. **Grösz Ferenc**
 9. **Grösz Ferenc**
 10. **Grösz Ferenc**
 11. **Grösz Ferenc**
 12. **Grösz Ferenc**
 13. **Grösz Ferenc**
 14. **Grösz Ferenc**
 15. **Grösz Ferenc**
 16. **Grösz Ferenc**
 17. **Grösz Ferenc**
 18. **Grösz Ferenc**
 19. **Grösz Ferenc**
 20. **Grösz Ferenc**
 21. **Grösz Ferenc**
 22. **Grösz Ferenc**
 23. **Grösz Ferenc**
 24. **Grösz Ferenc**
 25. **Grösz Ferenc**
 26. **Grösz Ferenc**
 27. **Grösz Ferenc**
 28. **Grösz Ferenc**
 29. **Grösz Ferenc**
 30. **Grösz Ferenc**
 31. **Grösz Ferenc**
 32. **Grösz Ferenc**
 33. **Grösz Ferenc**
 34. **Grösz Ferenc**
 35. **Grösz Ferenc**
 36. **Grösz Ferenc**
 37. **Grösz Ferenc**
 38. **Grösz Ferenc**
 39. **Grösz Ferenc**
 40. **Grösz Ferenc**
 41. **Grösz Ferenc**
 42. **Grösz Ferenc**
 43. **Grösz Ferenc**
 44. **Grösz Ferenc**
 45. **Grösz Ferenc**
 46. **Grösz Ferenc**
 47. **Grösz Ferenc**
 48. **Grösz Ferenc**
 49. **Grösz Ferenc**
 50. **Grösz Ferenc**
 51. **Grösz Ferenc**
 52. **Grösz Ferenc**
 53. **Grösz Ferenc**
 54. **Grösz Ferenc**
 55. **Grösz Ferenc**
 56. **Grösz Ferenc**
 57. **Grösz Ferenc**
 58. **Grösz Ferenc**
 59. **Grösz Ferenc**
 60. **Grösz Ferenc**
 61. **Grösz Ferenc**
 62. **Grösz Ferenc**
 63. **Grösz Ferenc**
 64. **Grösz Ferenc**
 65. **Grösz Ferenc**
 66. **Grösz Ferenc**
 67. **Grösz Ferenc**
 68. **Grösz Ferenc**
 69. **Grösz Ferenc**
 70. **Grösz Ferenc**
 71. **Grösz Ferenc**
 72. **Grösz Ferenc**
 73. **Grösz Ferenc**
 74. **Grösz Ferenc**
 75. **Grösz Ferenc**
 76. **Grösz Ferenc**
 77. **Grösz Ferenc**
 78. **Grösz Ferenc**
 79. **Grösz Ferenc**
 80. **Grösz Ferenc**
 81. **Grösz Ferenc**
 82. **Grösz Ferenc**
 83. **Grösz Ferenc**
 84. **Grösz Ferenc**
 85. **Grösz Ferenc**
 86. **Grösz Ferenc**
 87. **Grösz Ferenc**
 88. **Grösz Ferenc**
 89. **Grösz Ferenc**
 90. **Grösz Ferenc**
 91. **Grösz Ferenc**
 92. **Grösz Ferenc**
 93. **Grösz Ferenc**
 94. **Grösz Ferenc**
 95. **Grösz Ferenc**
 96. **Grösz Ferenc**
 97. **Grösz Ferenc**
 98. **Grösz Ferenc**
 99. **Grösz Ferenc**
 100. **Grösz Ferenc**

Hirta István	M
Höring Anna	M
Hergaszewer Lajos	M
Herman Ferenc	M
Herman János	M
Hennan József	M
Hermann József	M
Hertich János	M
Dr. Helyesi István	M
Hiedl Gyula	M
Hiedl Károly	M
Hilbert Antal	M
Hirholz Antal	M
Hirsch Sándor	M

[illegible][illegible]

Margit	Marina
János	Béla
Sándor	Pál
Tibor	Ferenc
László	Ferenc
Erika	Rózsa
Katalin	Polina
Magdalen	Peggy
Flóra	Renee
Györgyi	Sofia
Judit	Gertrud
Erzsébet	Zsófia
Ilona	Suzanne
Éva	Barbara
Anna	Sandra
Teréz	Susan
Ágnes	Corinne

	Schwartz
	Spiegel S.
	Stangor
	Stricker M.
	Sturman
	Swanson
	Tanner M.
	Tedeschi
	Wallerstein
	Wagner J.
	Watkins K.
	Weber A.
	Winter L.
	Zimmerman
	Zuckerman
	Zuckerman
	Zuckerman

[illegible]

JELENLÉTI ÍV

a Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat
2022. január 28-i üléséhez

A nemzetiségi önkormányzat részéről:

Farkas Márta, elnök

Dr. Hegedűsné Schmidt Ágnes, elnökh.

Kereszthidi György, képviselő

Farkas Márta
Hegedűsné Schmidt Ágnes
Kereszthidi György

Meghívott:

Kovács László György, önkormányzati képviselő

A Hivatal részéről:

Lipták Noémi, testületi ügyintéző

Lipták Noémi

Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat

Ungarndeutsche Selbstverwaltung von Ofenburg

Meghívó

a Budapest I. kerület Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat

2022. január 28-án /pénteken/ 10.00 órakor

az I. kerületi Városházán

/Bp. Kapisztrán tér 1./

tartandó ülésére

Az ülés tervezett napirendje:

- 1. Beszámoló programokon való részvételről, valamint programok megszervezéséről**
Előterjesztő: Farkas Márta elnök
(szóbeli előterjesztés)
- 2. Egyeztetés együttműködési lehetőségekről**
Előterjesztő: Farkas Márta elnök
(szóbeli előterjesztés)
- 3. Tájékoztató vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítéséről**
Előterjesztő: Farkas Márta elnök
(szóbeli előterjesztés)
- 4. Egyebek**

Farkas Márta

Tisztelettel: Farkas Márta
elnök

Budapest, 2022. január 21.

